

17.10

NIEDZIELA, 18.00, SALA CZERWONA

Canticum novum

Lionel Sow – dyrygent
Christian Danowicz – skrzypce
Marcin Szelest – pozytyw
Chór NFM

Program

H. Distler (1908–1942) *Singet dem Herrn ein neues Lied* op. 12 nr 1

G. Bacewicz (1909–1969) *Adagio* z II Sonaty na skrzypce solo

I. *Adagio*

J. MacMillan (*1959) *Domine non secundum peccata nostra*

H. Distler (1908–1942) *Fürwahr, er trug unsere Krankheit* op. 12 nr 9

J. Harvey (*1948) *Come, Holy Ghost*

G. Bacewicz (1909–1969) I Sonata na skrzypce solo

I. *Allegro*

P. Hersant (*1948) *Nostalgia* (Durch Adams Fall)

J.S. Bach (1685–1750) *Singet dem Herrn ein neues Lied* BWV 225

Lionel Sow, fot. Jean-Baptiste Millot

Lionel Sow, nowy dyrektor artystyczny Chóru NFM, wybierając repertuar koncertu, kierował się chęcią pokazania wszechstronności zespołu, który jest w stanie wykonać zarówno repertuar dawny, jak i kompozycje współczesne. Jego zdaniem fundamentalne znaczenie ma łączność muzyki dawnej z muzyką współczesną oraz pamiętanie o bogatych tradycjach, na których można wznosić nowe dzieła.

Na początku zabrzmiał utwór niemieckiego kompozytora Hugo Distlera, który był twórcą sakralnej muzyki chóralnej i mistrzem muzyki neobarokowej. Jego dorobek wykorzystuje dawne formy i gatunki bogate w malarstwo słowne. Stosował technikę polifoniczną, częste melizmaty oraz skalę pentatoniczną. Jego utwory pozostają zakotwiczone tonalnie, a jednocześnie ujawniają nowatorski zmysł harmoniczny, czego przykładem są dwa motety wokalne ze zbioru *Geistliche Chormusik* op. 12. *Singet dem Herrn ein neues Lied* oraz *Führwahr, er trug unsere Krankheit*, oparte na chorałowej melodii, są arcydziełami o niezwykle surowej, rzadkiej i wysublimowanej harmonii. W obu kompozycjach twórca wprowadza charakterystyczne kilkudźwiękowe powracające motywy. Dzieła powstały w 1942 roku, w przeddzień samobójczej śmierci Distlera, do której został popchnięty on szykanami, jakim poddawano jego religijną twórczość w hitlerowskich Niemczech.

Urodzona w Łodzi Grażyna Bacewicz należy do grupy polskich twórców i twórczyń z lat międzywojennych i powojennych komponujących w stylu neoklasycystycznym. Jako wykształcona i koncertująca skrzypaczka, szczególną uwagę poświęciła muzyce na skrzypce – stąd jednym z pierwszych jej kompozycji jest *I Sonata na skrzypce solo*, powstała w 1941 roku i będąca jedną z pierwszych polskich sonat skrzypcowych dwudziestego wieku. Oferuje ona ucztę muzykalności, dowcipu i emocji. *Adagio z II Sonaty na skrzypce solo* było szczególnie bliskie kompozytorce – poprosiła o zagranie tej części na swoim pogrzebie. Pokazuje Bacewicz kroczącą bardzo indywidualną ścieżką między sprzecznymi dogmatami socrealizmu i powojennego modernizmu, kiedy formował się osobisty język muzyczny kompozytorki.

Come, Holy Ghost brytyjskiego kompozytora Jonathana Deana Harveya to utwór na podwójny chór czterogłosowy *a capella*. Autorem tekstu, opartego na łacińskim hymnie *Przybądź Duchu Święty*, jest biskup John Cosin. Dzieło zostało zamówione w 1984 roku przez Southern Cathedrals Festival, a jego prawykonanie miało miejsce w katedrze w Winchester 26 lipca tego roku. Muzyka oparta jest na akordzie pentatonicznym i rytmicznie odzwierciedla unoszące się rytmy chorału.

Domine non secundum peccata nostra (Nie według grzechów naszych, któreśmy popełnili, z nami postępuj, o Panie) szkockiego kompozytora Jamesa Loya MacMillana to opracowanie tractusa wykonywanego w czasie liturgii Środy Popielcowej i stanowi

przykład współczesnej muzyki sakralnej na skrzypce i chór.

W *Nostalgii* (*Durch Adams Fall*) francuskiego twórcy Philippe'a Hersanta czołową rolę pełnią skrzypce grające ozdobne wariację na tle melodii protestanckiego chorału. Tekst hymnu *Durch Adams Fall* został dwukrotnie wykorzystany przez Johanna Sebastian Bacha w końcowych chorałach w dwóch jego kantatach BWV 18 *Gleichwie der Regen und Schnee vom Himmel fällt* (8 zwrotka hymnu) i BWV 109 *Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben* (7 zwrotka hymnu).

Jako ostatni zabrzmiał dwuchórowy motet *Singet dem Herrn ein neues Lied* skomponowany ok. 1727 roku przez Jana Sebastiana Bacha dla uczniów Thomasschule w Lipsku. Tam też w 1789 roku dziełem tym zachwycił się Mozart i poprosił o sporządzenie kopii partytury. Ostatnie ogniwo utworu to czteroczęściowa fuga bazująca na melodii protestanckiego chorału *Alles was Odem hat!*

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania
niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości

niepodległa

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

